

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/80/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313202391
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5313202391.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľa T. Y., B.. XX.XX.XXXX, X. P. B. W. XXX proti odporcom: 1/ T. Y., B.. XX.X.XXXX, X. Z. XX, O., v konaní zastúpená všeobecnou splnomocnenou zástupkyňou - matkou Q. Y., B.. X.XX.XXXX, X. Z. XX, O. a 2/ N. Y., B.. XX.X.XXXX, X. Z. XX, O., v konaní o zníženie výživného na plnoleté deti takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a .

II. Odporkyňiam 1/, 2/ náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Dňa 13.3.2013 otec podal návrh na zníženie výživného na minimálnu výšku na dve dospelé dcéry - T. Y., B.. XX.X.XXXX, zastúpenú všeobecnou splnomocnenou zástupkyňou matkou na základe plnej moci zo dňa 14.6.2013 a N. Y., B.. XX.X.XXXX. Uviedol, že manželstvo bolo rozvedené v roku 2012 a vtedy bol zaviazaný platiť na obidve deti výživné 180 € mesačne. Tvrdil, že v tom čase súd vychádzal pri určovaní výšky jeho vyživovacej povinnosti z vyplatených dávok v nezamestnanosti, ktoré poberal od 1.5.2011 o 31.10.2011. V súčasnosti je nezamestnaný, jeho jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 € mesačne. V tom videl zásadnú zmenu pomerov.

Odporkyne s návrhom nesúhlasili. Uviedli, že je to zdravý muž v produktívnom veku, ktorý sa osobne o deti nestaral a nestará a má vytvorené podmienky na to, aby sa zamestnal a zabezpečil výživu deti. V R. Ž. pracoval 23 rokov, mal tam dobré pracovné podmienky a v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, alkoholizmu o zamestnanie prišiel. Nedokáže si udržať prácu. Na rozdiel od otca matka, zástupkyňa, berie každú prácu navyše, len aby dokázala užiť a doštudovať deti, ale ďalej to nevládze finančne zvládnuť. Výživné, ktoré je určené na dve deti, je také, že ledva pokryje náklady. Pokiaľ by došlo k zníženiu, nie je schopná doštudovať ani staršia dcéra. Uviedla, že zrušil poisťky, založil novú poisťku, platí paušál na T-Mobile, fajčí a každé ráno si dáva pol deci, čo je preukázateľné. Dcéra - odporkyňa 2/ uviedla, že má gastronomické problémy a z toho vyššie náklady. Je to v príčinnej súvislosti so správaním otca v minulosti. Preto sa s otcom nestretáva. Bola deťmi šikanovaná za jeho alkoholizmus, keď ležal v potoku opitý, keď ho viedli z krčmy opitého, nachádzali mu fľašky, keď jej zobral peniaze, čo si šetrila. Vie od svojich spolužiakov, že každé ráno pred obchodom pije alkohol.

Z tohto dôvodu odporkyne žiadali návrh zamietnuť.

Z pripojeného spisu 8C/93/2011 a z rozsudku 8C/93/2011-31 zo dňa 29.9.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2011, súd zistil, že na T.N. Y., B.. XX.X.XXXX bolo určené výživné 100 €

mesačne. Účastníci konania sa vzdali práva podať odvolanie proti rozsudku, teda aj otec - navrhovateľ. Z tohto spisu mal zároveň súd zistené, že v čase vydania rozhodnutia a určenia výživného 100 € mesačne na T. Y. otec poberal dávky v nezamestnanosti (čl. 15). Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 4.7.2011 spis 8C/93/2011 čl. 19 spisu z výsluchu odporcu T. Y., oboznámeného v konaní 4C/80/2013, mal súd zistené, že v tom čase pracoval vo firme R. Ž. 23 rokov. Tvrdil, že mu neplatili peniaze, a preto skončil pracovný pomer dohodou, pričom zarábala 600 - 700 €. Bol na protialkoholickom liečení. Z tohto spisu oboznámeného aj v konaní 4C/80/2013 súd zistil, že dňa 30.7.2010 čl. 26 spisu spoločnosť R. vyzvala, upozornila T. Y., že dňa 30.7.2010 o 9.00 hod. nedovolené opustil pracovisko, čo bolo zistené pracovníkom N.. T.. Preto mu boli krátené výkonnostné prémie a toto konanie bolo považované za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Bol upozornený, že s ním bude rozviazaný pracovný pomer. Bol oboznámený list zo dňa 19.5.2009 čl. 27 spisu, ktorým bol T. Y. spoločnosťou R., H..U., Ž. upozornený, že dňa 18.5.2009 o 14.00 hod. vykonal skúšku na alkohol za prítomnosti stavbyvedúceho na pracovisku T.. Test bol pozitívny, bolo mu namerané 2,4 ‰ alkoholu. Toto konanie bolo charakterizované ako mimoriadne závažné porušenie pracovnej disciplíny s upozornením okamžitého skončenia pracovného pomeru. Bol oboznámený list zo dňa 29.7.2010 čl. 28 od R., H..U., Ž., podľa ktorého dňa 28.7.2010 o 10.45 hod. pri kontrole pracoviska Ružomberok, premostenie Revúca stavbyvedúci O. X. zistil, že T. Y. je pod vplyvom alkoholu, potácal sa, nevedel artikulovať. Na príkaz stavbyvedúceho musel opustiť pracovisko. Bola mu udelená absencia, odňaté prémie. Bol upozornený, že ide o mimoriadne závažné porušenie pracovnej disciplíny a bude s ním okamžite skončený pracovný pomer. Svedkami udalosti boli T. P., O. O.Q., Y. S. H. P. S.. V tom čase v súvislosti s bývaním platil 160 €, 132 € za elektrinu, plyn, 7 € za telefón, životná poisťka 17 € mesačne. Príjem bol 392 €. V tomto konaní uviedol otec, že fajčí, a to takým spôsobom, že nefajčí aj 4 týždne, ale niekedy vyfajčí i 20 cigariet denne.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že za tejto situácie otec súhlasil s výživným 100 € mesačne na T. Y., ako aj to, že výživné nebolo určené z dávky v nezamestnanosti vo výške 392 €, ale podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine bolo určené z príjmu, o ktorý sa navrhovateľ sám obral svojim zavinením porušovaním pracovnej disciplíny a alkoholizmom u firmy R. Ž., kde sám priznal, že zarábala 600 - 700 € mesačne. Z tohto príjmu bolo určované výživné.

Z pripojeného spisu 5P/95/2011 a z rozsudku Okresného súdu v Čadci č. konania 5P/95/2011-47 zo dňa 13.6.2011 súd mal zistené, že bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na maloletú N. Y., B.. XX.X.XXXX sumou 80 € mesačne. Výslovne sa vzdal práva podať odvolanie proti rozsudku. Z potvrdenia R. čl. 29 tohto spisu je zrejmé, že v čase určenia výživného jeho čistá priemerná mesačná mzda bola 314,38 €, pracovná morálka nebola dobrá, pracovný pomer s pánom Y. bol ukončený dohodou podľa § 60 Zákonníka práce k 2.5.2011. V tom čase čistý príjem matky za 12 mesiacov bol 6509,03 €. Pracovala ako učiteľka, povinnosti si plnila zodpovedne. T. Y. v čase rozhodnutia už bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberal podporu v nezamestnanosti.

Z rozvodového rozsudku č. konania 10P/63/2012-17 zo dňa 28.9.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.11.2012, mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, deti v tom čase už boli plnoleté, neboli upravované práva na čas po rozvode v rozvodom rozsudku. Príčinou rozvratu manželstva z vykonaného dokazovania vyplýva, že bol alkoholizmus na strane T. Y.. Iný dôvod zistený nebol.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Výživné súd určí podľa stavu zistené v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Zmenou pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, to je oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa.

Podľa R 27/1974 pre posúdenie predpokladov na zmenu právoplatného rozsudku o výživnom musí byť preukázaný záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho treba zmeniť aj výšku výživného. Nepostačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané. Inak by totiž išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

Tvrdenie navrhovateľa - otca bolo v tej rovine, že v čase, kedy bolo určené výživné na T. vo výške 100 a na N. vo výške 80 €, výživné bolo určené z dávok v nezamestnanosti a t.č. poberá dávky v hmotnej núdzi 118,30 €, čo je podstatný pokles a podstatná zmena pomerov.

Súd sa s takým tvrdením nestotožnil. Považoval ho za nepravdivé. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že v čase určenia výživného T. vo výške 100 € a N. vo výške 80 € výživné bolo určené v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine z príjmu, ktorý mohol otec dosahovať v spoločnosti R., H..U., Ž. vo výške 600 - 700 € mesačne, keby sa tento príjmu nebol vzdal bez dôležitého dôvodu v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Bolo preukázané, že uzavrel dohodu o rozviazaní pracovného pomeru po predchádzajúcich porušeníach pracovnej disciplíny, absenciách a požívaní alkoholických nápojov.

Porovnaním stavu, kedy bolo určené výživné, s časom, kedy žiadal o zníženie výživného, teda nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane navrhovateľa. Súd neporovnával poberané dávky v nezamestnanosti s dávkami v hmotnej núdzi, ale porovnával príjem v R. Ž., o ktorý sa pripravil s terajším stavom, ktorý

je nezmenený. Je zrejmé, že od roku 2011 do roku 2013 otec na rozdiel od matky nevyvinul žiadne úsilie k získaniu zamestnania napriek tomu, že nemá deti vo svojej osobnej starostlivosti. Matka okrem základného pracovného pomeru sa snaží prijať akúkoľvek prácu, aby deti vyživila, doštudovala. Otec naďalej požíva alkohol, čo je zrejme príčinou, prečo nemôže trvalo nájsť prácu a zdroj výživy svojich detí. Nepreukázal, že by bol chorý, neschopný nájsť si prácu. Je neschopný prácu si udržať. V tomto smere súd poukazuje aj na § 62 ods. 4 Zákona o rodine, podľa ktorého matka sa stará o deti a § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého otec fajčí, má mobilný telefónny prístroj, požíva alkohol. Na tieto výdavky súd neprihliadal, pretože nie je nevyhnutné ich vynaložiť v porovnaní s vyživovacou povinnosťou detí, ktorá má prioritu aj pred vyživovaním vlastnej osoby otca.

Súd teda konštatoval, že na strane otca nedošlo k zmene pomerov v porovnaní s časom, kedy bolo určené výživné 100 € na T. a 80 € na N..

Vzhľadom k časovému odstupu od roku 2011 do roku 2013 a zvýšeným nákladom s vekom detí, náročnosťou štúdia, študijnej literatúry, oblečením, hygienou, zdravotným stavom došlo k zmene pomerov na strane detí. Bol by tu dôvod na zvýšenie výživného, nie na zníženie výživného. Za tejto situácie, a to aj s poukazom na skutočnosť, že ide o dospelé deti, kedy súd nezvyšuje bez návrhu, súd otázku skúmal len v prejudiciálnej rovine.

Z uvedených dôvodov súd návrh na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.